

10. února 1924

Členům!

IV

Postavení členů vůči Společnosti

Je pochopitelné, že členové Anthroposofické společnosti chápou různě své postavení vůči této Společnosti. Někdo, kdo do ní vstoupí, to může chápat tak, že v ní nachází něco, co hledá z nejvnitřnějších potřeb své duše. A protože v tom, co mu Společnost může poskytnout, nalézá něco, co odpovídá jeho hledání, nachází v tom takový člen i smysl svého členství. Už jsem naznačil, že proti takovému pojetí se v zásadě nedá nic namítat.

Sama podstata anthroposofie totiž vylučuje, aby Společnost měla za úkol sdružovat kruh lidí, kterým by, když do ní vstoupí, ukládala nějaké povinnosti, které by nebyli už dříve uznávali, které by tedy měli plnit jenom kvůli Společnosti. Povinnosti ve vlastním smyslu toho slova může mít jedině Společnost vůči svým členům.

Ale právě z této samozřejmosti vyplývá jiná, a tu členové nechápou vždycky správným způsobem, dokonce jim často ani nepřijde na mysl.

Členovi, který se ve Společnosti ujme nějakého druhu *aktivity* v její prospěch, vzchází totiž okamžitě veliká odpovědnost a řada vážných povinností. Někomu, kdo nepomýšlí na to, aby přešel k takové aktivitě, by neměl nikdo narušovat jeho tichou účast. Ovšem ten, kdo chce být ve Společnosti nějak aktivní, nesmí zapomínat, že by se měl ztotožnit s jejími záležitostmi.

Pokud chce někdo být tichým členem, je třeba mít pro něho pochopení, řekne-li například: Nemohu se starat o to, co o Společnosti rozhlašují její odpůrci. To ihned přestává platit, překročí-li okruh své tiché účasti. Pak pro něho ihned vyvstane i úkol přihlížet k odpůrcům a obhajovat u anthroposofie a Anthroposofické společnosti to, co je právem na nich na místě obhajovat.

Ze se vždycky nepřihlíželo k *této* zcela nutné skutečnosti, to Společnosti neprospělo. Těch členů, kteří mohou plným právem požadovat od Společnosti, aby jim zatím *dávala*, co jim slibuje, se musí podivně dotýkat, když se od nich ihned vyžaduje, aby plnili týž okruh povinností, který si musí ukládat ti, kdo tyto sliby pronášejí.

Mluvíme-li o povinnostech členů vůči Společnosti, může se to tedy vztahovat pouze na členy, kteří chtějí být aktivní. Toto bychom ovšem neměli zaměňovat s poukazováním na povinnosti týkající se lidí jako takových, jež může vyplynout z anthroposofie samé. Tyto poukazy ale budou mít vždycky ráz naprosto všeobecně lidský, jenom okruh poznatků o nich bude rozšířen tak, jak to vyplývá z náhledu do duchového světa. Mluví-li anthroposofie o *takovýchto* povinnostech, nemůže tím mít nikdy na mysli, že by tím bylo řečeno něco závazného pouze pro Anthroposofickou společnost, nýbrž něco, co vyplývá ze správně chápané bytosti člověka jako takové.

A právě proto, že z podstaty Anthroposofické společnosti vychází pro členy, kteří jsou v ní aktivně činní, okruh zmíněných povinností, měli by jej pojímat tak vážně, jak to je jenom možné. Kdo chce jako člen Společnosti například tlumočit druhým poznatky anthroposofie, tomu vzejdou ihned tyto povinnosti, jakmile překročí nej- užší intimní rámec takového poučování. Bude muset mít jasné vědomí o všeobecné duchovní situaci lidí v současné době. Bude muset mít zřetelnou představu o úloze anthroposofie. Bude si muset také udržovat, nakolik mu to jenom bude možné, souvislost s ostatními aktivními členy Společnosti. Takové osobnosti by nemělo ani přijít na mysl, aby řekla, že to nijak nebudí její zájem, když odpůrci líčí anthroposofii a její představitele ve falešném světle nebo je dokonce očerňují.

Představenstvo ustavené na Vánočním sjezdu chápe jako svou úlohu, aby tomu, co bylo zde vysloveno, dopomohlo ve Společnosti k realizaci. A nemůže jinak, než prosit všechny členy, kteří chtějí být aktivní, aby napomáhali těmto jeho záměrům.

Jen tak dosáhne Společnost toho, že všemu členstvu a tím také světu dodrží to, co slibuje. Je to například něco opravdu zarmucujícího, prožijete-li toto: Stává se ve Společnosti, že *aktivní členové* v některém místě čas od času rokují o záležitostech Společnosti. Pořádají k tomu účelu schůze. Když potom mluvíte s jednotlivými osobnostmi, které sedí na těchto schůzích, zjistíte, že ve skutečnosti mají o sobě navzájem, o svých činnostech pro Společnost názory, které na těchto schůzích nepřicházejí vůbec na přetřes. Dozvíte se, že ten či onen nemá vůbec tušení, jak ti, kteří se s ním často scházejí, smýšlejí o jeho činnosti. Z impulsu daného Vánočním sjezdem by muselo docela určitě vyplývat i to, že je třeba uvést něco takového do lepších kolejí. Především aktivní členové by se měli pokusit chápat tento impuls. Tuze často slyšíme od takových členů, kteří chtějí být aktivní, že říkají: Mám přece dobrou vůli; ale jak mám vědět, co je správné? Opravdu bychom neměli mít o této dobré vůli příliš pohodlnou představu. Měli bychom se znova a znova tázat sami sebe: Hledal jsem skutečně také všechny cesty, které se ve Společnosti nabízejí, abych našel toto „správné“ v poctivé spolupráci s jinými.